

Gjenstande indenfor Toldterritoret. En Fabrikation, der er beregnet paa Indlandet, er altsaa fuldstændig umulig i en Frihavn, den maa udelukkende være beregnet paa Udførsel. Men her tror jeg nok, at begejstrede Frihavnsmænd føres for vidt. De glemme nemlig aldeles, at der er andre Lande end Danmark, og at man ikke i Udlandet ser med fuldt saa glade Dine, som de, paa, at skulle blive oversvømmet med Industriprodukter fra Danmark, hvis det da bliver muligt, rationelt at fremstille saadanne, hvad jeg for Resten ikke tror. Thi da vi hverken have saa billig Arbeidskraft, saa billige Raaprodukter eller saa billig Bevægkraft, som de have i andre Lande, er det neppe muligt, at skabe en Industri, der kan konkurrere med Udlandets. Den Industri, vi have, bestaar jo for en stor Del ved Beskyttelsen, dels ved Beskyttelse gennem de lokale Forhold, dels ved ligefrem Toldbeskyttelse, men at en Industri, der skal forsyne Udlandet, og som ved sin Udførsel i Udlandet mødes af Udlandets beskyttende Toldstranker, skulde kunne trives, er ikke godt at forstaa. Jeg kan selvfølgelig ikke benegte, at der muligens kan opstaa en mindre Industri, der med Held kan arbejde indenfor Frihavnsterritoriet, man kan jo intet forudsætte i saa Henseende, men jeg har ikke hørt Noget derom. Ganste vist kan det siges, at der er blevet nævnt en hel Række Industriegrene, der skulde kunne trives der, men Alt hvad jeg i denne Retning har undersøgt, har givet mig til Resultat, at de ikke rationelt kunne bestaa i en Frihavn ved København. Man ser ganste anderledes paa det i Udlandet. Man skulde tro, at man i Hamborg var fornuft over, at selve Staden Hamborg og dens Territorium var kommet under Toldomraadet, men det er saa langt fra at være Tilfældet, at da der i Hjørring blev aabnet en Industriudstilling i Hamborg, udtalte Præsidenten for denne Udstilling nogle Ord, som vel ere værd at lægge Mærke til. I Hamborg fandtes der, sagde han, en dygtig Haandværkerstand og Industri, som godt kunde maale sig med hvilkensomhelst, men paa Grund af Toldstranken omkring Byen havde den hidtil været udelukket fra Konkurrencen med Omverdenen og havde derved lidt ubodelig Stade. Nu var Stranken faldet, og man vilde vise, at den hamborgske Haandværkerstand og Industri var istand til at byde enhver Konkurrence Spidsen. Ligeledes fremhævede han, at han nu nok turde sige, at Hamborgs Storhandel, Hamborgs kjæreste Barn ikke havde tabt ved, at Toldstranken om Byen var falden, men snarere havde vundet derved.

Dette opfattes paa samme Maade af Alle i Hamborg. Hvorledes man ser paa disse Forhold i Sverige, med hvor venlige Dine man ser paa, at vi her forberede os paa at overvælde Sverige med Udførselen af Produkter herfra, kan jeg anføre et lille Exempel paa ved at oplæse nogle Ytringer, som findes i et Blad for i Morgaars, altsaa af ganste ny Datum, og som skriver sig fra en svensk Rigsdagsmand. Den svenske Rigsdagsmand viser først, hvorledes København er i Færd med at tage al Vestverigs Handel og Trafik til sig. Han gjør opmærksom paa den Strømning mod Syd, der ved den svenske Vestkystbane er indledet og vil øges og styrkes gennem den danske Rytbane. Han advarer Sverige imod den projekterede Helsingør-Dampfærge og den foreslaaede københavnske Frihavn. Naar den svenske Rigsdagsmand advarer mod Frihavnen, skulde man troe at se et Bevis deri for, at Sverige anser Frihavnen for at være af stor Nytte for Danmark med Hensyn til Handelen paa Sverige, men man maa jo huske paa, at man kan ikke gaa ud fra, at den svenske Rigsdagsmand kender til Kreditoplagsinstitutionen, thi ellers vilde han ikke frygte saa meget for Frihavnsanlægget, som han synes at gjøre. "Thi", siger han, "naar København faar Frihavnsrettigheder vil den blive en Stafter for hele Scandinavien. Under det himmelskaldne Dannebrog vil København sende os alle Landes Produkter, og i det sydlige og mellemste Sverige ville vi aldrig mere faae et svensk Flag at se, undtagen paa vore Fisterkvaer og vore Bærtshuse." Jeg anfører dette blot som et Exempel paa den Mand, som gaar igennem den svenske Befolkning lige overfor Udsigten til at blive lykkelig med Udførsel herfra. Den er ikke opløstende for os her. Man maa huske paa, at selv om der virkelig i dette Dieblit kunde findes en Industri, som kunde trives ved Export til Sverige, kan man, om jeg saa maa sige, tage Gift paa, hvis den udvikler sig til nogen Betydning, at man da dieblifkelig i Sverige gaar til den svenske Rigsdag og forlanger en saadan Beskyttelsestold, at Exporten herfra til Sverige bliver umulig. Saaledes er Stemningen i Dieblifket.

Jeg ser egentlig ikke ret, hvorfor den høitærede Indenrigsminister er gaaet til Rigsdagen for at faae Tilladelse til at anlægge en Frihavn, thi ifølge den bestaaende Lov om Anlægget af Frilagre og Fridoffer af 4de December 1863 er det ganste overskødig. Denne Lov giver fuldstændig Hjemmel for at anlægge en Fridof ved København. (Indenrigsministeren [Zingerslep]. Ingen Industrihavn!) Naar det er altsaa lun for Industrihavnens Vedkommende, der skal gjøres